METSÄBIOTALOUDEN TIEDEPANEELI

Metsäbiotalouden tiedepaneelin asiantuntijalausunto

Asia: E 80/2025 vp Valtioneuvoston selvitys: Komission tiedonanto luontohyvityksiä koskevasta etenemissuunnitelmasta

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta

Aika: tiistai 21.10.2025 klo 10.15

https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/Liiteasiakirja/Documents/EDK-2025-AK-40356.pdf

Tausta

Komissio julkaisi 7.7.2025 tiedonannon luontohyvityksiä koskevasta etenemissuunnitelmasta (COM(2025) 374 final). Etenemissuunnitelmassa esitetään erilaisia toimenpiteitä luontohyvitysmarkkinoiden kehittämiseksi EU:ssa vuosille 2025–2027. Tiedonannon mukaan komission tarkoituksena on tiedonannossa esitettyjen toimenpiteiden pohjalta arvioida, millaisia jatkotoimia EU-tasolla jatkossa tarvitaan. Komissio perustaa laaja-alaisen luontohyvityksiä käsittelevän asiantuntijatyöryhmän, jonka työ käynnistyy vuoden 2025 loppuun mennessä.

Metsäbiotalouden tiedepaneelin lausunto

Paneeli yhtyy Suomen kantaan, jonka mukaan luontohyvitysten kehittämisessä edetään laajassa yhteistyössä, tieteelliseen näyttöön perustuen. Paneeli korostaa, että toivotut ja tavoiteltavat vaikutukset on kyettävä ennakoimaan tutkimuksiin perustuen sekä pitkällä että lyhyellä aikavälillä. Samalla on arvioitava myös ei-toivotut vaikutukset metsäsektorin eri tasoilla myös taloudellisesta näkökulmasta. Tiedepaneeli näkee myös, että metsänomistajille voi muodostua uutta liiketoimintaa ja ansaintamahdollisuuksia hyvin rakennetusta luontoarvomarkkinasta.

Tiedepaneeli painottaa kustannusvaikuttavien toimien toteutusta läpi koko ennallistamissektorin, mikä pätee myös luontohyvitykseen. Paneeli esittää vakiintuneen päästökaupan käytäntöjen periaatteiden soveltuvuuden selvittämistä hyvitysmarkkinoiden rakentamiseksi.

Paneeli yhtyy Suomen näkemykseen, jonka mukaan haittoja luonnolle on ensisijaisesti vältettävä, sen jälkeen minimoitava ja vasta viimesijaisena keinona toteutettava hyvittäviä toimenpiteitä.

Vaikka paneeli kannustaa jo toimivan hiilimarkkinan periaatteiden soveltamista luontohyvitysmarkkinoille, paneeli suhtautuu varauksella hiili- ja luontohyvitysmarkkinoiden yhdistämiseen.

Asiantuntijalausunnon valmistelijat:

Antti Asikainen, tutkimusylijohtaja, Metsäbiotalouden tiedepaneelin puheenjohtaja, Luonnonvarakeskus

Johanna Routa, tutkimuspäällikkö, Metsäbiotalouden tiedepaneelin sihteeristö, Luonnonvarakeskus